

BOLLETTINO

SALA STAMPA DELLA SANTA SEDE

N. 0614

Giovedì 30.11.2006

VIAGGIO APOSTOLICO DI SUA SANTITÀ BENEDETTO XVI IN TURCHIA (28 NOVEMBRE - 1° DICEMBRE 2006) (VI)

• DIVINA LITURGIA NELLA CHIESA PATRIARCALE DI S. GIORGIO DEL PATRIARCATO ECUMENICO AD ISTANBUL DISCORSO DEL SANTO PADRE TRADUZIONE IN LINGUA ITALIANA TRADUZIONE NON UFFICIALE IN LINGUA TURCA

Alle 9.30 di oggi, memoria liturgica dell'Apostolo Andrea, santo Patrono della Chiesa di Costantinopoli, dopo la celebrazione della Santa Messa in privato nella Cappella della Rappresentanza Pontificia di Istanbul, il Santo Padre Benedetto XVI si reca nella Chiesa Patriarcale di S. Giorgio al Fanar dove, accolto dal Patriarca Ecumenico, assiste alla Divina Liturgia.

Al termine della Divina Liturgia bizantina, dopo il discorso del Patriarca Ecumenico Bartolomeo I, il Papa pronuncia il discorso che riportiamo di seguito:

DISCORSO DEL SANTO PADRE

This Divine Liturgy celebrated on the Feast of Saint Andrew the Apostle, Patron Saint of the Church of Constantinople, brings us back to the early Church, to the age of the Apostles. The Gospels of Mark and Matthew relate how Jesus called the two brothers, Simon, whom Jesus calls Cephas or Peter, and Andrew: "Follow me, and I will make you fishers of men" (*Mt* 4:19, *Mk* 1:17). The Fourth Gospel also presents Andrew as the first to be called, "*ho protoklitos*", as he is known in the Byzantine tradition. It is Andrew who then brings his brother Simon to Jesus (cf. *Jn* 1:40f.).

Today, in this Patriarchal Church of Saint George, we are able to experience once again the communion and call of the two brothers, Simon Peter and Andrew, in the meeting of the Successor of Peter and his Brother in the episcopal ministry, the head of this Church traditionally founded by the Apostle Andrew. Our fraternal encounter highlights the special relationship uniting the Churches of Rome and Constantinople as Sister Churches.

With heartfelt joy we thank God for granting new vitality to the relationship that has developed since the memorable meeting in Jerusalem in December 1964 between our predecessors, Pope Paul VI and Patriarch Athenagoras. Their exchange of letters, published in the volume entitled *Tomos Agapis*, testifies to the depth of the bonds that grew between them, bonds mirrored in the relationship between the Sister Churches of Rome and Constantinople.

On 7 December 1965, the eve of the final session of the Second Vatican Council, our venerable predecessors took a new and unique and unforgettable step in the Patriarchal Church of Saint George and the Basilica of Saint Peter in the Vatican respectively: they removed from the memory of the Church the tragic excommunications of 1054. In this way they confirmed a decisive shift in our relationship. Since then, many other important steps have been taken along the path of mutual rapprochement. I recall in particular the visit of my predecessor, Pope John Paul II, to Constantinople in 1979, and the visits to Rome of the Ecumenical Patriarch Bartholomew I.

In that same spirit, my presence here today is meant to renew our commitment to advancing along the road towards the re-establishment – by God's grace – of full communion between the Church of Rome and the Church of Constantinople. I can assure you that the Catholic Church is willing to do everything possible to overcome obstacles and to seek, together with our Orthodox brothers and sisters, ever more effective means of pastoral cooperation to this end.

The two brothers, Simon, called Peter, and Andrew, were fishermen whom Jesus called to become fishers of men. The Risen Lord, before his Ascension, sent them out together with the other Apostles with the mission of making all nations his disciples, baptizing them and proclaiming his teachings (cf. *Mt* 28:19ff.; *Lk* 24:47; *Acts* 1:8).

This charge left us by the holy brothers Peter and Andrew is far from finished. On the contrary, today it is even more urgent and necessary. For it looks not only to those cultures which have been touched only marginally by the Gospel message, but also to long-established European cultures deeply grounded in the Christian tradition. The process of secularization has weakened the hold of that tradition; indeed, it is being called into question, and even rejected. In the face of this reality, we are called, together with all other Christian communities, to renew Europe's awareness of its Christian roots, traditions and values, giving them new vitality.

Our efforts to build closer ties between the Catholic Church and the Orthodox Churches are a part of this missionary task. The divisions which exist among Christians are a scandal to the world and an obstacle to the proclamation of the Gospel. On the eve of his passion and death, the Lord, surrounded by his disciples, prayed fervently that all may be one, so that the world may believe (cf. *Jn* 17:21). It is only through brotherly communion between Christians and through their mutual love that the message of God's love for each and every man and woman will become credible. Anyone who casts a realistic glance on the Christian world today will see the urgency of this witness.

Simon Peter and Andrew were called together to become fishers of men. This same task, however, took on a different form for each of the brothers. Simon, notwithstanding his human weakness, was called "Peter", the "rock" on which the Church was to be built; to him in a particular way were entrusted the keys of the Kingdom of Heaven (cf. *Mt* 16:18). His journey would take him from Jerusalem to Antioch, and from Antioch to Rome, so that in that City he might exercise a universal responsibility. The issue of the universal service of Peter and his Successors has unfortunately given rise to our differences of opinion, which we hope to overcome, thanks also to the theological dialogue which has been recently resumed.

My venerable predecessor, the Servant of God Pope John Paul II, spoke of the mercy that characterizes Peter's service of unity, a mercy which Peter himself was the first to experience (Encyclical *Ut Unum Sint*, 91). It is on this basis that Pope John Paul extended an invitation to enter into a fraternal dialogue aimed at identifying ways in which the Petrine ministry might be exercised today, while respecting its nature and essence, so as to "accomplish a service of love recognized by all concerned" (*ibid.*, 95). It is my desire today to recall and renew this invitation.

Andrew, the brother of Simon Peter, received another task from the Lord, one which his very name suggests. As one who spoke the Greek language, he became – together with Philip – the Apostle of the encounter with the Greeks who came to Jesus (cf. *Jn* 12:20ff.). Tradition tells us that he was a missionary not only in Asia Minor and the territories south of the Black Sea, that is, in this very region, but also in Greece, where he suffered martyrdom.

The Apostle Andrew, therefore, represents the meeting between early Christianity and Greek culture. This encounter, particularly in Asia Minor, became possible thanks especially to the great Cappadocian Fathers, who enriched the liturgy, theology and spirituality of both the Eastern and the Western Churches. The Christian message, like the grain of wheat (cf. *Jn* 12:24), fell on this land and bore much fruit. We must be profoundly grateful for the heritage that emerged from the fruitful encounter between the Christian message and Hellenic culture. It has had an enduring impact on the Churches of East and West. The Greek Fathers have left us a store of treasure from which the Church continues to draw riches old and new (cf. *Mt* 13:52).

The lesson of the grain of wheat that dies in order to bear fruit also has a parallel in the life of Saint Andrew. Tradition tells us that he followed the fate of his Lord and Master, ending his days in Patras, Greece. Like Peter, he endured martyrdom on a cross, the diagonal cross that we venerate today as the cross of Saint Andrew. From his example we learn that the path of each single Christian, like that of the Church as a whole, leads to new life, to eternal life, through the imitation of Christ and the experience of his cross.

In the course of history, both the Church of Rome and the Church of Constantinople have often experienced the lesson of the grain of wheat. Together we venerate many of the same martyrs whose blood, in the celebrated words of Tertullian, became the seed of new Christians (*Apologeticum*, 50, 13). With them, we share the same hope that impels the Church to "press forward, like a stranger in a foreign land, amid the persecutions of the world and the consolations of God" (*Lumen Gentium*, 8, cf. Saint Augustine, *De Civ. Dei*, XVIII, 51, 2). For its part, the century that has just ended also saw courageous witnesses to the faith, in both East and West. Even now, there are many such witnesses in different parts of the world. We remember them in our prayer and, in whatever way we can, we offer them our support, as we urge all world leaders to respect religious freedom as a fundamental human right.

The Divine Liturgy in which we have participated was celebrated according to the rite of Saint John Chrysostom. The cross and resurrection of Jesus Christ have been made mystically present. For us Christians this is a source and sign of constantly renewed hope. We find that hope beautifully expressed in the ancient text known as the *Passion of Saint Andrew*: "I greet you, O Cross, consecrated by the Body of Christ and adorned by His limbs as by precious pearls ... May the faithful know your joy, and the gifts you hold in store ...".

This faith in the redeeming death of Jesus on the cross, and this hope which the Risen Christ offers to the whole human family, are shared by all of us, Orthodox and Catholics alike. May our daily prayer and activity be inspired by a fervent desire not only to be present at the Divine Liturgy, but to be able to celebrate it together, to take part in the one table of the Lord, sharing the same bread and the same chalice. May our encounter today serve as an impetus and joyful anticipation of the gift of full communion. And may the Spirit of God accompany us on our journey!

[01717-02.03] [Original text: English]

TRADUZIONE IN LINGUA ITALIANA

Questa Divina Liturgia celebrata nella festa di sant'Andrea Apostolo, santo Patrono della Chiesa di Costantinopoli, ci porta indietro alla Chiesa primitiva, all'epoca degli Apostoli. I Vangeli di Marco e di Matteo riferiscono su come Gesù chiamò i due fratelli, Simone, a cui Gesù attribuì il nome di Cefa o Pietro, e Andrea: "Seguitemi, vi farò pescatori di uomini" (*Mt* 4,19; *Mc* 1,17). Il quarto Vangelo, inoltre, presenta Andrea come il primo chiamato, "*ho protoklitos*", come egli è conosciuto nella tradizione bizantina. È Andrea che porta da Gesù il proprio fratello Simone (cfr *Gv* 1, 40 ss).

Oggi, in questa Chiesa Patriarcale di san Giorgio, siamo in grado di sperimentare ancora una volta la comunione e la chiamata dei due fratelli, Simon Pietro e Andrea, nell'incontro fra il Successore di Pietro e il suo Fratello nel ministero episcopale, il capo di questa Chiesa, fondata secondo la tradizione dall'apostolo Andrea. Il nostro incontro fraterno sottolinea la relazione speciale che unisce le Chiese di Roma e di Costantinopoli quali Chiese Sorelle.

Con gioia cordiale ringraziamo Dio perché dà nuova vitalità alla relazione sviluppatasi sin dal memorabile

incontro a Gerusalemme, nel dicembre del 1964, fra i nostri predecessori, il Papa Paolo VI e il Patriarca Atenagora. Il loro scambio di lettere, pubblicato nel volume intitolato *Tomos Agapis*, testimonia la profondità dei legami che crebbero fra di loro, legami che si rispecchiano nella relazione fra le Chiese Sorelle di Roma e di Costantinopoli.

Il 7 dicembre del 1965, alla vigilia della sessione finale del Concilio Vaticano II, i nostri venerati predecessori intrapresero un passo nuovo ed unico e indimenticabile rispettivamente nella Chiesa Patriarcale di san Giorgio e nella Basilica di san Pietro in Vaticano: essi rimossero dalla memoria della Chiesa le tragiche scomuniche del 1054. In tal modo essi confermarono un cambiamento decisivo nei nostri rapporti. Da allora, molti altri passi importanti sono stati intrapresi lungo il cammino del reciproco riavvicinamento. Ricordo in particolare la visita del mio predecessore, il Papa Giovanni Paolo II, a Costantinopoli nel 1979 e le visite a Roma del Patriarca Ecumenico Bartolomeo I.

In quello stesso spirito, la mia presenza qui oggi è destinata a rinnovare il comune impegno per proseguire sulla strada verso il ristabilimento – con la grazia di Dio – della piena comunione fra la Chiesa di Roma e la Chiesa di Costantinopoli. Posso assicurarvi che la Chiesa Cattolica è pronta a fare tutto il possibile per superare gli ostacoli e per ricercare, insieme con i nostri fratelli e sorelle ortodossi, mezzi sempre più efficaci di collaborazione pastorale a tale scopo.

I due fratelli, Simone, chiamato Pietro, e Andrea, erano dei pescatori che Gesù chiamò a diventare pescatori di uomini. Il Signore Risorto, prima della sua Ascensione, li inviò insieme agli altri Apostoli con la missione di fare discepoli tutte le nazioni, battezzandole e proclamando i suoi insegnamenti (cfr *Mt* 28,19 ss; *Lc* 24,47; *At* 1,8).

Questo incarico lasciatoci dai santi fratelli Pietro e Paolo è lungi dall'essere compiuto. Al contrario, oggi esso è ancora più urgente e necessario. Esso infatti riguarda non soltanto le culture toccate marginalmente dal messaggio del Vangelo, ma anche le culture europee da lunga data profondamente radicate nella tradizione cristiana. Il processo di secolarizzazione ha indebolita la tenuta di quella tradizione; essa anzi è posta in questione e persino rigettata. Di fronte a questa realtà, siamo chiamati, insieme con tutte le altre comunità cristiane, a rinnovare la consapevolezza dell'Europa circa le proprie radici, tradizioni e valori cristiani, ridando loro nuova vitalità.

I nostri sforzi per edificare legami più stretti fra la Chiesa Cattolica e le Chiese Ortodosse sono parte di questo compito missionario. Le divisioni esistenti fra i cristiani sono uno scandalo per il mondo ed un ostacolo per la proclamazione del Vangelo. Alla vigilia della propria passione e morte, il Signore, attorniato dai discepoli, pregò con fervore che essi fossero uno, così che il mondo possa credere (cfr *Gv* 17,21). È solo attraverso la comunione fraterna tra i cristiani e attraverso il reciproco amore che il messaggio dell'amore di Dio per ogni uomo e donna diverrà credibile. Chiunque getti uno sguardo realistico al mondo cristiano oggi scoprirà l'urgenza di tale testimonianza.

Simon Pietro e Andrea furono chiamati insieme a diventare pescatori di uomini. Ma lo stesso impegno prese forme differenti per ciascuno dei due fratelli. Simone, nonostante la sua personale fragilità, fu chiamato "Pietro", la "roccia" sulla quale sarebbe stata edificata la Chiesa; a lui in maniera particolare furono affidate le chiavi del Regno dei Cieli (cfr *Mt* 16,18). Il suo itinerario lo avrebbe condotto da Gerusalemme ad Antiochia, e da Antiochia a Roma, così che in quella città egli potesse esercitare una responsabilità universale. Il tema del servizio universale di Pietro e dei suoi Successori ha sfortunatamente dato origine alle nostre differenze di opinione, che speriamo di superare, grazie anche al dialogo teologico, ripreso di recente.

Il mio venerato predecessore, il Servo di Dio Papa Giovanni Paolo II, parlò della misericordia che caratterizza il servizio all'unità di Pietro, una misericordia che Pietro stesso sperimentò per primo (Enciclica *Ut unum sint*, 91). Su questa base il Papa Giovanni Paolo fece l'invito ad entrare in dialogo fraterno, con lo scopo di identificare vie nelle quali il ministero petrino potrebbe essere oggi esercitato, pur rispettandone la natura e l'essenza, così da "realizzare un servizio di amore riconosciuto dagli uni e dagli altri" (*ibid.*, 95). È mio desiderio oggi richiamare e rinnovare tale invito.

Andrea, il fratello di Simon Pietro, ricevette un altro incarico dal Signore, un incarico che il suo stesso nome suggeriva. Essendo in grado di parlare greco, divenne – insieme a Filippo – l'Apostolo dell'incontro con i Greci venuti da Gesù (cfr Gv 12,20 ss). La tradizione ci racconta che fu missionario non soltanto nell'Asia Minore e nei territori a sud del Mar Nero, cioè in questa stessa regione, ma anche in Grecia, dove patì il martirio.

Pertanto, l'apostolo Andrea rappresenta l'incontro fra la cristianità primitiva e la cultura greca. Questo incontro, particolarmente nell'Asia Minore, divenne possibile grazie specialmente ai grandi Padri della Cappadocia, che arricchirono la liturgia, la teologia e la spiritualità sia delle Chiese Orientali sia di quelle Occidentali. Il messaggio cristiano, come il chicco di grano (cfr Gv 12,24), è caduto su questa terra e ha portato molto frutto. Dobbiamo essere profondamente grati per l'eredità che è derivata dal fruttuoso incontro fra il messaggio cristiano e la cultura ellenica. Ciò ha avuto un impatto duraturo sulle Chiese dell'Oriente e dell'Occidente. I Padri Greci ci hanno lasciato un prezioso tesoro dal quale la Chiesa continua ad attingere ricchezze antiche e nuove (cfr Mt 13,52).

La lezione del chicco di grano che muore per portare frutto ha pure un riscontro nella vita di sant'Andrea. La tradizione ci racconta che egli seguì il destino del suo Signore e Maestro, finendo i propri giorni a Patrasso, in Grecia. Come Pietro, egli subì il martirio su una croce, quella diagonale che veneriamo oggi come la croce di sant'Andrea. Dal suo esempio apprendiamo che il cammino di ogni singolo cristiano, come quello della Chiesa tutta intera, porta a vita nuova, alla vita eterna, attraverso l'imitazione di Cristo e l'esperienza della croce.

Nel corso della storia, entrambe le Chiese di Roma e di Costantinopoli hanno spesso sperimentato la lezione del chicco di grano. Insieme noi veneriamo molti dei medesimi martiri il cui sangue, secondo le celebri parole di Tertulliano, è divenuto seme di nuovi cristiani (*Apologeticum* 50,13). Con loro, condividiamo la stessa speranza che obbliga la Chiesa a proseguire "il suo pellegrinaggio fra le persecuzioni del mondo e le consolazioni di Dio" (*Lumen gentium* 8; cfr s. Agostino, *De Civitate Dei*, XVIII, 51,2). Per parte sua, anche il secolo appena trascorso ha visto coraggiosi testimoni della fede, sia in Oriente sia in Occidente. Anche oggi vi sono molti di tali testimoni in diverse parti del mondo. Li ricordiamo nella nostra preghiera e, in ogni modo possibile, offriamo loro il nostro sostegno, mentre chiediamo con insistenza a tutti i leader del mondo di rispettare la libertà religiosa come diritto umano fondamentale.

La Divina Liturgia alla quale abbiamo partecipato è stata celebrata secondo il rito di san Giovanni Crisostomo. La croce e la risurrezione di Gesù Cristo sono state rese misticamente presenti. Per noi cristiani questo è sorgente e segno di una speranza costantemente rinnovata. Troviamo tale speranza magnificamente espressa nell'antico testo conosciuto come *Passione di sant'Andrea*: "Ti saluto, o Croce, consacrata dal Corpo di Cristo e adorna delle sue membra come di pietre preziose... Che i fedeli conoscano la tua gioia, e i doni che in te sono conservati...".

Questa fede nella morte redentrice di Gesù sulla croce e questa speranza che Cristo risorto offre all'intera famiglia umana, sono da noi tutti condivise, Ortodossi e Cattolici. Che la nostra preghiera ed attività quotidiane siano ispirate dal fervente desiderio non soltanto di essere presenti alla Divina Liturgia, ma di essere in grado di celebrarla insieme, per prendere parte all'unica mensa del Signore, condividendo il medesimo pane e lo stesso calice. Che il nostro incontro odierno serva come spinta e gioiosa anticipazione del dono della piena comunione. E che lo Spirito di Dio ci accompagni nel nostro cammino!

[01717-01.02] [Testo originale: Inglese]

TRADUZIONE NON UFFICIALE IN LINGUA TURCA

Kostantinopolis Kilisesinin Koruyucu Azizi Havari Andreas bayramının kutlandığı bu Kutsal Litürji, bizleri Havariler dönemindeki ilk Kilise'ye geri götürüyor. Markos ve Matta'nın İncilleri, İsa'nın iki kardeşi ne isimle çağırdığına değiniyor. İsa, onlara Andreas ve Simon'a Kefa veya Petrus diyerek: "Ardımdan gelin, sizleri, ağını insanlar arasına atan balıkçılar yapacağım" (*Matta* 4, 19; *Markos* 1, 17). Dördüncü İncil Andreas'ı, bizans geleneğinde bilindiği gibi, "*ho protoklitos*", ilk çağrılan olarak tanıtır. Kardeşi Simon'u İsa'ya götüren Andreas'tır (*Yuhanna* 1, 40).

Bugün o iki kardeşin, Simon ve Petrus'un birliğini ve çağrılarını, bir kez daha Patrikhanenin Sen Jorj Kilisesinde yaşıyoruz. Biri Petrus'un Halefi diğeri de Kardeşi Havarî Andreas'ın geleneğine göre kurulmuş bu Kilise'nin başında Episkoposluk görevinde bulunuyor. Bu an, kardeş olan, Roma ve Kostantinopolis Kiliselerini özel bir ilişkiyle birleştiren kardeşçe bir buluşmadır.

Aralık 1964'te, Kudüs'te, haleflerimiz Papa VI. Pol ve Patrik Atenagoras'ın, anılmaya değer buluşmasının ardından, bu ilişkinin gelişmesine yeniden hayat veren Allah'a içtenlikle teşekkür ediyoruz. *Tomos Agapis*'te yayınlanan karşılıklı yazışmalar, aralarında gelişen bağların ne denli derin olduğunu kanıtlayıp Roma ve Kostantinopolis Kardeş Kiliseleri arasındaki ilişkiye yansıyor.

Vatikan Konsilinin bitiş oturum döneminin arifesi 17 Aralık 1965 günü, muhterem seleflerimiz, Sen Jorj Patriklik kilisesi ve Vatikan'ın sen Piyer Baziliğinde eşi bulunmaz ve unutulmaz bir adım atarak, 1054'teki trajik anatemayı Kilise'nin hatırasından sildiler. Bununla ilişkilerimizdeki değişikliğin gerçek kararlılığını gösterdiler. O zamandan beri, karşılıklı yaklaşma yolunda birçok önemli adım atıldı. Özellikle selefim Papa II Jean Pol'ün, 1979'da Konstantinopolis'i ve Ekümenik Patrik I. Bartolomeus'un Roma'yı ziyaretini hatırlıyorum.

O aynı ruhla, Roma ve Kostantinopolis Kiliselerinin tam birliğini oluşturmak için, Allah'ın lütuf dolu yardımıyla, birlik yolunda ilerlemek ve ortak angajmanımızı yenilemek için buraya geldim, Engelleri aşmak ve bu amaçtaki pastoral işbirliğine yarar sağlayabilecek tüm yolları, Ortodoks kardeşlerimizle beraber aramak için Katolik Kilisesinin bütün gayreti göstermeye hazır olduğunu sizi temin ederim.

Bu iki kardeş, Petrus adını alan Simon ve Andreas, balıkçıydılar ve İsa onları insan balıkçısı olmaya çağırmıştı. Dirilmiş İsa, Göğe çıkmadan önce, vaftizle ve öğretilerini müjdeleyerek, tüm ulusları öğrencisi yapmak üzere onları da diğer Havarilerle birlikte yollamıştı (*Matta 28, 19, Luka 24, 47, Elçilerin İşleri 1, 8*).

Aziz kardeşlerimiz Petrus ve Andreas'ın bizlere bırakmış bu görev amacına ulaşmaktan çok uzak. Aksine bu görev, daha da acil ve gereklidir ve sadece bu mesajla marjinal ilgisi olan kültürler değil, aynı zamanda eskiye dayanan köklü Hıristiyan geleneklere sahip Avrupa kültürlerini de ilgilendiriyor. Sekülerizasyon süreci, bu geleneğin gücünü zayıflatıp, tartışmalara yol açıyor ve onu reddediyor. Bu olay karşısında, Avrupa'nın öz köklerinin, geleneklerinin ve Hıristiyan değerlerinin bilincini yenilemek ve yeni bir canlılık katmak için bütün diğer Hıristiyan cemaatleri ile birlikte çağrılmaktayız.

Katolik Kilisesi ile Ortodoks Kilisesi arasında daha sıkı bağlar oluşturmaktaki gayretlerimiz, bu misyonumuzun bir parçasıdır. Hıristiyanlar arasında varolan bölünmeler dünya için bir skandal olup, İncil'i müjdelemek için bir engeldirler. Çilesinin ve ölümünün arifesinde, etrafında öğrencileri olan Rab, dünyanın inanabilmesi için, tutkuyla, onların bir olması için dua etti (*Yuhanna 17, 21*). Allah'ın her insana olan sevgi mesajı, Hıristiyanlar arasındaki kardeşçe birlik ve karşılıklı sevgi sayesinde, inandırıcı olabilir. Günümüzde, Hıristiyan dünyasına realist bir gözle bakmak isteyenler, bu tür bir tanıklığa acil ihtiyaç duyulduğunu keşfedecektir.

Simon Petrus ve Andreas birlikte insan balıkçıları olmaya çağırılmışlardı. İki kardeş bu aynı angajmanı farklı şekillerde uyguladılar. Simon, kişisel zayıflığına rağmen, "Petrus" olarak çağırıldı. Bu "kayanın üzerinde Kilise kurulacaktı ve ona özel bir şekilde Göklerin Egemenliğinin anahtarları emanet edildi (*Matta 16, 18*). Petrus'un güzergâhı onu Kudüs'ten Antakya'ya ve Antakya'dan da Roma'ya götürecekti. Ve bu şekilde o şehirde evrensel sorumluluğunu icra edebilecekti. Talihsiz bir şekilde bizim farklı görüşlerimize neden olan Petrus'un ve Haleflerinin evrensel hizmet mevzusunu, umarız, son zamanlarda yeniden başlayan, teolojik diyalog sayesinde aşabileceğiz.

Saygıdeğer selefim, Allah'ın Hizmetkârı Papa II. Jean Paul, Petrus'un birlik hizmetini belirleyen merhametten söz etmişti. Petrus başta kendisi bu merhameti yaşadı (*Ut unum sint* Papalık Genelgesi, 91). Bu temel üzerine Papa Jean Paul, kardeşçe bir diyalog başlatma davetinde bulundu. Bu diyalogun amacı, Petrus'un görevinin doğasına ve özüne saygı göstererek, bu görevin "iki tarafın da kabul ettiği bir sevgi hizmeti gerçekleştirebilmesi için", yeni yollar saptamaktır (*Ut unum sint* Papalık Genelgesi, 95). Bugün bu daveti tekrar edip yenilemeyi arzuluyorum.

Simon Petrus'un kardeşi Andreas'a Rab, isminin de ifade ettiği gibi, başka bir vazife vermişti. Andreas yunanca konuştuğu için, Filippus'la birlikte İsa'yı tanımaya gelen Yunanlıların Havarisi olmuştur (*Yuhanna* 12, 20). Dinî gelenek, onun sadece Küçük Asya ve Karadeniz'in güney bölgelerinde değil, burada da ve aynı zamanda şehit olduğu Yunanistan'da da görevini sürdürdüğünü anlatıyor.

Bundan dolayı, Havari Andreas ilk zamanlardaki Hıristiyanlık ve Yunan kültürünün buluşmasını temsil ediyor. Bu buluşma, özellikle Küçük Asya'da, Kapadokya'daki büyük Kilise Babaları sayesinde mümkün oldu. Onlar hem Doğu hem de Batı Kiliselerinin litürjisini, teolojisini ve ruhaniyetini zenginleştirdiler. Hıristiyan mesajı, buğday tanesinde olduğu gibi toprağa düşüp öldü ve pek çok ürün verdi (*Yuhanna* 12, 24). Hıristiyan mesajı ile Yunan kültürünün verimli buluşmasından ortaya çıkan bu miras için derinden müteşekkir olmalıyız. Bunun Doğu ve Batı Kiliseleri üzerinde kalıcı etkisi oldu. Yunan Kilise Babaları bizlere çok değerli bir hazine bıraktılar. Kilise halen bu hazineden hem eski hem yeni değerler çıkararak beslenmeye devam ediyor (*Matta* 13, 52).

Meyve vermek için ölen buğday tanesinin bizlere verdiği dersin Aziz Andreas'ın hayatıyla da ilişkili olduğunu görüyoruz. Dinî gelenek, Andreas'ın, Rab'bi ve Öğretmeni İsa gibi, Yunanistan'da Patras'ta, yaşamını yitirdiğini anlatıyor. Petrus gibi, o da bir haç üzerinde şehit oldu. Bu haça günümüzde Aziz Andreas'ın haçı olarak tapınılıyor. Andreas'ın verdiği örnekten, Mesih'i ve çarmıhı örnek almanın, tüm Kilise için olduğu gibi, her Hıristiyanın da katedeceği yolu olduğu ve yeni ve ebedî bir hayata götürdüğü görülüyor.

Tarih boyunca, Roma ve Kostantinopolis Kiliseleri buğday tanesi tecrübesini çok sık yaşadılar. Tertulianus'un tanınan sözlerinin ifade ettiği gibi, Yeni Hıristiyanların tohumu olan birçok ortak şehidimizin kanını bizler birlikte yüceltiyoruz (*Apologeticum* 50, 13). "Hacılığını dünyanın zulmü içinde ve Allah'ın tesellisiyle" devam ettirmek zorunda olan Kilise bu aynı ümidi şehitlerle paylaşıyor (*Lumen gentium* 8; Aziz Augustinus, *De Civitate Dei*, XVIII, 51,2). Henüz ardımızda bıraktığımız yüzyıl, Doğu'da ve Batı'da cesur imanlı kişilerin tanıklıklarını gördü. Günümüzde de dünyanın bir çok yerinde bu tür tanıklara rastlanıyor. Onları dualarımızda ve mümkün olan her şekilde analım, destek olalım ve dünyadaki tüm liderlerden insanın temel hakkı olan din özgürlüğüne saygılı olmalarını ısrarla isteyelim.

Katıldığımız bu Kutsal Litürji Aziz Yuhanna Hrizostomos'un ayin usulüne göre yönetildi. Mesih İsa'nın çarmıhı ve dirilişi mistik olarak mevcuttular. Bu biz Hıristiyanlar için sürekli yenilenen bir ümit kaynağı ve işaretidir. *Aziz Andreas'ın ızdırabıyla* ilgili ünlü antik metinde de bu ümit görkemle ifade ediliyor: "Mesih'in bedeniyle kutsanmış ve onca değerli taşla donatılmış Selam sana ey Çarmıh...". Müminler senin sevincini ve armağanlarını tanısınlar...".

Mesih İsa'nın çarmıhın üzerinde kurtaran ölümüne ve bütün insanlık ailesine sunduğu ümide duyulan inanç Ortodoks ve Katolik Kiliselerimizde aynıdır. Dualarımız ve günlük etkinliklerimiz sadece Kutsal Litürjide hazır bulunma arzusunda kalmamalı, Rab'bin tek sofrasında aynı ekmek ve aynı kupayı paylaşarak, birlikte Kutsal Litürjiyi kutlama yetkinliğine varmalı. Bugünkü buluşmamızın tam birliğin armağanına doğru bir dürtü ve sevinç verici bir ön belirti olmasını diliyoruz. Allah'ın Kutsal Ruh'u bu yolda bizlere eşlik etsin!

[01717-AA.01] [Testo originale: Inglese]

Al termine della celebrazione, il Santo Padre Benedetto XVI ed il Patriarca Ecumenico S.S. Bartolomeo I si recano nella Sala del Trono del Patriarcato Ecumenico per la firma della Dichiarazione Congiunta.

[B0614-XX.04]